

CULEGERE DE ABSTRACTE

Conferința Europeană a Serviciilor Financiare ECFS2021

PROVOCARILE NOULUI DECENIU IN SECTORUL SERVICIILOR FINANCIARE

Ediția a V-a

11 martie 2021

1. PANDEMIA DE COVID-19 ȘI PERFORMANȚA COMPANIILOR ROMÂNEȘTI

Alin Marius ANDRIEȘ, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași și Institutul de Prognoză Economică, Academia Română

Nicu SPRINCEAN, Daniel JURAVLE, Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași

Rezumat:

Scopul acestei lucrări este de a analiza, din perspectivă empirică, modul în care au reacționat investitorii de pe piața de capital din România la declanșarea pandemiei de COVID-19 în Europa. Rezultatele noastre robuste relevă faptul că investitorii în acțiunile din componența indicelui BET, care sunt și cele mai lichide, au reacționat într-un mod negativ, rezultând o rentabilitate anormală medie negativă și puternic semnificativă din punct de vedere statistic.

Incertitudinea în rândul investitorilor s-a menținut chiar și la 30 de zile după eveniment. Cele mai afectate companii au fost Alro Slatina, Conpet Ploiești și Teraplast, în vreme de pentru Banca Transilvania, Fondul Proprietatea, Romgaz și Medlife s-au înregistrat rentabilități anormale pozitive. Dacă intensitatea pandemiei pare să nu afecteze strategiile investiționale ale participanților pe piața de capital, strictețea măsurilor adoptate de guvern pentru a limita răspândirea virusului, incluzând restricțiile generale de deplasare în interiorul țării și instituirea telemuncii, sporesc incertitudinea în rândul investitorilor. Dintre sectoarele de activitate analizate, industria prelucrătoare și serviciile au fost cele mai afectate, în vreme ce sectorul energetic și cel financiar au fost mai puțin afectate.

Cuvinte-cheie: COVID-19, rentabilitate anormală, studiu de eveniment

2. IMPACTUL EPIDEMIEI DE COVID-19 ȘI EVOLUȚIA DOMENIULUI FINANCIAR ÎNTR-O ECONOMIE INCERTĂ

Alexandra – Andreea Bratu, Școala Doctorală de Economie și Contabilitate, Universitatea Valahia din Târgoviște

Rezumat:

Această lucrare este un rezumat al unei ample cercetări referitoare la provocările noului deceniu în sectorul serviciilor financiare. Pe parcursul cercetării am discutat despre impactul pe care l-a produs Epidemia de Coronavirus în anul precedent, care a fost răspunsul domeniului financiar în fața crizei, dar și ce măsuri și modificări au fost implementate.

Motivația pentru alegerea acestei teme se datorează contextului economic actual. Incidența Epidemiei de Coronavirus a impactat într-un mod major România, prin declanșarea dublei crize, criza sanitară și cea economică, demonstrând astfel gradul de importanță pe care îl are digitalizarea, dovada concretă venind de la companiile care au investit în procese și au avut un grad mai mare de rezistență în fața pandemiei de Coronavirus..

Datorită contextului actual, digitalizarea și tehnologia informației au înregistrat o creștere accelerată, astfel că domeniul economic a fost nevoit să apeleze la noi sisteme inovative, să facă investiții în dezvoltarea bazelor de date și în tehnologizarea proceselor. Aceste investiții sunt

necesare datorită faptului că în domeniul serviciilor financiare, datele stau la baza proceselor decizionale și influențează în mod direct orice decizie în ceea ce privește alocarea bugetului.

3. EUROPEAN INSURANCE DEVELOPMENT AND WELLBEING. AN ADVANCED INTEGRATIVE APPROACH

Prof. PhD. Mirela CRISTEA, Faculty of Economics and Business Administration, University of Craiova

Assoc. Prof. PhD. GrațIELA Georgiana NOJA, Faculty of Economics and Business Administration, West University of Timisoara

Lecturer PhD. Silviu CÂRSTINA, Faculty of Economics and Business Administration, University of Craiova

PhD. Student Elena Sorina CARAGIANI, Doctoral School of Economics, University of Craiova

Abstract:

The connection between insurance and the degree of economic development of countries has been long studied in the literature, being argued that they are potentiating each other. Against this background, the objective of our research is to appraise the way in which the insurance activity, overall, and, distinctively, considering only the life insurance field, is interconnected with the economic development of the European Union (EU) Member States. For assessing the insurance development, we have considered the insurance density and penetration degree indicators (total and life insurance), and, for the wellbeing dimension, the Human Development Index (HDI), associated with other economic indicators. The research methodology consists of an advanced econometric procedure, namely macro-econometric models - robust regression, for the period 2007-2019. The results obtained highlight significant associations between insurance development and wellbeing at the level of EU countries. Thereby, adjusted policies and strategies developed in order to sustain the main components of HDI (education, life expectancy and living standards) become paramount keystones in order to promote insurance.

4. IS VOLUNTARY HEALTH INSURANCE (VHI) A DETERMINANT OF THE EUROPEAN POPULATION LONGEVITY? A PANEL DATA APPROACH.

Dragos Simona Laura, Muresan Gabriela Mihaela, Mare Codruta, Purcel Alexandra, Ciumas Cristina, Dragos Cristian Mihai, Babes-Bolyai University of Cluj Napoca

Abstract:

Longevity improves people's quality of life offering them more time to satisfy their desires throughout life. According to OECD, the increase of the health spending per capita with 10% generates an increase of 3.5 months in life expectancy, while an improvement with 10% of a healthier lifestyle is associated with a gain of 2.6 months of life (fewer smokers with 1.6 months, decreased alcohol use with 1 month). Besides the quality of the healthcare system (expressed through an efficient public health financing) the life expectancy is also influenced by individual

risk factors. The financing of the health system has been highlighted in the literature as a determinant factor of life expectancy, but the effect of each component of this financing is less studied. Our study highlights the role of the voluntary health insurance (expressed as share of the total health financing) on the overall longevity of the population at the national level. We use a dynamic panel threshold methodology for the European OECD countries. To minimize omitted bias variables, we control for the effect of other main determinants that have been observed to influence the longevity of the population: eating habits, alcohol, overwork, quality of institutions and total financing of the health system.

Funding: This work was supported by a grant of the Romanian Ministry of Education and Research, CNCS - UEFISCDI, project number PN-III-P1-1.1-TE-2019-0554, within PNCDI III.

5. CRIPTOMONEDELE – MODALITATEA DE PLATĂ A VIITORULUI. RISCURI ȘI VULNERABILITĂȚI

Dr. Lucian IVAN¹
Cosmin-Sandu BĂDELE²

Rezumat:

Criptomonedele sau monedele virtuale au devenit un fenomen cu extindere globală în ultimii ani, context în care date și informații despre aceste tipuri de active și/sau tranzacții financiare au preluat forma știrilor pe paginile web și/sau canalelor mass-media în ultima perioadă. Criptomoneda reprezintă un tip de activ financiar, intangibil spre deosebire de monedele reale sau de activele reale (proprietăți imobiliare/mobiliare, obiecte de artă, bijuterii etc.), care ia forma unei monede digitale/virtuale, utilizând criptografia pentru realizarea securității tranzacțiilor. Acest tip de monedă este dificil de falsificat/contrafăcut, deoarece cele mai multe criptomonede sunt reprezentate de sisteme descentralizate, bazate pe tehnologia blocurilor, prezența unui registru distribuit, impus de o rețea diferită de calculatoare.

În ultima perioadă, criptomonedele au înregistrat creșteri spectaculoase de preț, valoarea acestora crescând exponențial pe piața liberă. Acest aspect se datorează atât crizei generate de pandemia de COVID-19 la nivel mondial, pe fondul neîncrederii investitorilor în instrumentele "clasice" investiționale și de economisire, cât și pe fondul unei campanii de presă globale agresive care a promovat fervent acest tip de active financiare.

Cu toate că este posibil ca în perioada următoare, ca urmare a saturării pieței criptomonedelor, valoarea acestora să scadă, din punct de vedere al modului de realizare a acestora constituie moneda viitorului, având în vedere anonimizarea investitorului și modul facil de tranzacționare exclusiv online a monedelor virtuale specific generației Millenium.

În ultima perioadă, criptomonedele au devenit un instrument investițional de succes, aspect ce poate continua pe termen scurt și mediu, însă riscul investițional este destul de mare, fiind un instrument relativ volatil de economisire. Există premise pentru utilizarea monedelor virtuale ca mijloc de plată al viitorului, având în vedere faptul că mijloacele online "clasice" (ex. cardurile bancare) să piardă din punct de vedere al costurilor suplimentare (ex. comisioanele percepute de bănci).

¹ Profesor asociat al Academiei de Studii Economice – Facultatea de Administrație și Management Public.

² Doctorand al Universității "Valahia" din Târgoviște.

6. POLITICA DE DIVIDEND ÎN CONTEXTUL CRIZEI PANDEMICE: CAZUL SOCIETĂȚILOR NEFINANCIARE LISTATE LA BURSA DE VALORI BUCUREȘTI

Prof. univ. dr. Mihai MIEILĂ, Conf. univ. dr. Mihaela TEODORESCU, Universitatea Valahia din Târgoviște

Rezumat:

Politica de dividend reprezintă opțiunea proprietarilor companiei de a distribui dividende și/sau de a reinvesti profitul net. Principalii indicatori utilizați în analiza politicii de dividend sunt rata de creștere a dividendului pe acțiune și rata de distribuire. Deși nu există consens în ceea ce privește factorii determinanți ai politicii de dividend, studii empirice relevă că decizia de distribuire a dividendelor depinde de nivelul și sustenabilitatea profitului net înregistrat de companie, precum și de alți factori, dintre care: structura capitalului, oportunitățile de creștere, cheltuielile privind dobânzile, reglementările în materie de repartizare a profitului net, impozitarea profitului și a veniturilor din dividende, disponibilitatea numerarului.

Studii recente conchid că, în anul 2020, plățile de dividende, inclusiv cele din profitul net realizat în 2019, au fost grav afectate de incertitudinea cauzată de criza sanitară, companiile cu un nivel ridicat al îndatorării și cu profitabilitate scăzută fiind susceptibile de a suspenda plata dividendelor. Întrucât criza nu a afectat în egală măsură companiile din toate sectoarele, distribuția de dividende este influențată și de situația din fiecare sector de activitate.

Scopul acestei lucrări este de a analiza, pe un eșantion de companii, repartizarea profitului net realizat în anul 2018 și 2019, precum și comportamentul acestora privind plata dividendelor în anul 2020 comparativ cu 2019. Eșantionul include societăți nefinanciare listate la Bursa de Valori București.

7. INSTITUTIONAL DETERMINANTS OF HOUSEHOLDS' FINANCIAL INVESTMENT BEHAVIOR ACROSS EUROPEAN COUNTRIES

Aurelian-Petruș PLOPEANU a), Nicu SPRINCEAN b), Daniel HOMOCIANU b) and Alin Marius ANDRIEȘ c)

a) Institute of Interdisciplinary Research, Alexandru Ioan Cuza University of Iasi, Romania

b) Faculty of Economics and Business Administration, Alexandru Ioan Cuza University of Iasi, Romania

c) Faculty of Economics and Business Administration, Alexandru Ioan Cuza University of Iasi and Institute for Economic Forecasting, Romanian Academy

Abstract:

This paper explores the institutional and individual determinants of financial investment behavior across households from 25 European countries. People from former communist countries are less likely to make such financial decisions, while the same relationship is true for those who have lived in those countries that have adopted shock-therapy policies on the transition to capitalism. We document that institutional factors are associated with investment propensity in financial instruments, more specifically our findings reveal that the longer the individuals had a period of

exposure to a socialist system or to a former Eastern imperial colonizer's institutional influence (e.g., Russian or Ottoman), the lesser their intensity to invest in the stock market in comparison with their capitalist counterparts. Moreover, weak institutional frameworks and low governance quality are linked with lower probability of an individual to make financial investments in shares or stocks. In addition, we find that households from Protestant countries are more inclined to have investments in financial instruments in comparison with their Orthodox and Catholic counterparts. Last but not least, while ethnic, linguistic, and religious fractionalization indexes play a negative role on investment behavior, national cultural values and dimensions exert a significant role in households' investment mentality.

Keywords: households; investment behavior; institutional framework; postcommunism; capitalism.

JEL Classification: D10, P16, P26

We thank SHARE-ERIC consortium and the support projects funded by the European Commission for allowing us to analyze this data set (doi:10.6103/SHARE.w7.70) and publish the results. This work was supported by a Grant CNCS – UEFISCDI, PN-IIIP4-ID-PCE-2020-0929, "Household Saving Behavior - A Socio-Economic Investigation from Households, Banks and Regulators Perspective"

8. ANALIZĂ COMPARATIVĂ A BURSELOR DE VALORI DIN CENTRUL ȘI ESTUL EUROPEI

Conf. univ. dr. Cristian Stanciu, Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, Universitatea din Craiova

Rezumat:

Bursele de valori reprezintă un important segment al piețelor financiare, cu rol esențial în alocarea optima/eficientă a resurselor financiare. Articolul își propune să analizeze stadiul dezvoltării bursei de valori dintr-o serie de țări membre ale Uniunii Europene, situate în Centrul și Estul Europei. Analiza comparativă se bazează pe calculul a trei categorii de indicatori care reflectă nivelul de dezvoltare al unei burse de valori, și anume: indicatori de mărime, de lichiditate și de rentabilitate.

9. IMPLICAȚIILE ADOPTĂRII CONTABILITĂȚII CLOUD ASUPRA CALITĂȚII INFORMAȚIILOR FURNIZATE DE MODELUL CONTABIL

Drd. Mihail Alin Stanciu, Universitatea Valahia Din Târgoviște

Rezumat:

Din perspectiva modelului contabil, informațiile contribuie la cunoașterea legată direct sau indirect de entitatea respectivă, furnizând elemente utile în strategia economică prin prisma deciziilor adoptate. Baza în măsurarea performanței economico-financiare la nivel de entitate economică este reprezentată de contabilitate ca furnizor de informații specifice. Modelul contabil cuprinde ansamblul datelor, procedurilor, fluxurilor, mijloacelor de procesare a informațiilor

menite să contribuie la stabilirea și realizarea gestiunii economico-financiare. Lucrările complexe implicate de organizarea contabilității la nivelul entității economice sunt realizate într-un mod facil prin alegerea unuia din numeroasele software tradiționale. Utilizarea unui software contabil clasic nu implică utilizarea unei conexiuni la internet pentru a accesa informațiile, activitatea defășurându-se offline.

Perioada pandemică a obligat practic adoptarea și adaptarea unor proceduri de gestionare a datelor într-o manieră online. Performanța modelului contabil depinde direct de utilizarea unui de sistem informațional care să furnizeze informații utile pentru fundamentarea deciziilor adoptate. În cadrul acestui sistem informațiile de natură contabilă ocupă ponderea cea mai importantă. Modelul contabil implică o mulțime de date produse în decursul activității și înainte de derularea efectivă a tranzacțiilor, urmărindu-se direcționarea activității comerciale raportat la conjunctura economică, o situație specială fiind aceea de criză. De-a lungul timpului cercetătorii au analizat legătura dintre crizele economice și contabilitate, aceasta din urmă fiind privită atât din postura de factor declanșator al crizelor cât și ca o amortizor al efectelor acestora.

Cuvinte-cheie: model contabil, contabilitate cloud, performanță economică, informație contabilă

Clasificare JEL: D83, M41

10. CADRUL ACTUAL PRIVIND EDUCAȚIA FINANCIARĂ DIN ROMÂNIA ÎN CONTEXTUL ECONOMIEI INFORMAȚIONALE

Horia Tulai, Daniela Beju, Codruța Făt, Universitatea “Babeș Bolyai” din Cluj-Napoca

Rezumat:

Cercetarea întreprinsă pornește de la constatarea demonstrată de studii în domeniu, că lipsa de cunoștințe financiare de bază a consumatorilor este o vulnerabilitate a sistemului financiar din România și o provocare strategică pentru furnizorii de servicii financiare.

Scopul studiului este de a analiza cadrul European și național în domeniul educației financiare, politicile, programele și inițiativele publice și private privind ameliorarea cunoștințelor financiare la nivelul diferitelor categorii ocupaționale și de vârstă.

Ipotezele cercetării se bazează pe demonstrarea necesității existenței unui cadru instituțional European consecvent de lucru, pe identificarea interdependenței dintre politicile publice de stimulare a economisirii și un nivel adecvat de educație financiară a populației.

Rezultatele studiului confirmă nevoia implementării unor măsuri și mecanisme complementare celor existente, a noi norme și direcții de urmat în vederea ameliorării nivelului educației financiare de masă, a protecției intereselor consumatorilor și dezvoltării gradului de intermediere financiară.

Cuvinte cheie: educație financiară, economisire, finanțe personale, comportament investițional, servicii financiare.

Clasificare JEL: E21, G28, I22

11. RESTRUCTURING OF COMPANIES IN ROMANIA: PRESENT AND PERSPECTIVES

Daniela Zăpodeanu, Carmen Scorțe , Universitatea din Oradea, România.
Antoni Zăpodeanu, Rominsolv SPRL filiala Bihor, Oradea, România.

Rezumat:

Restructuring businesses on a national and on a global level is quickly becoming an urging necessity in the context of the pandemic generated by COVID-19, as well as from experts' foresight on a possible crisis that is to be unfolded. The financial difficulties faced by small and medium-sized businesses are prominent and acknowledged by the authorities, including the Government, which tried to support the economic environment through various grants or other help forms given to maintain employees and aid general current expenses. In actuality, this situation is not specific to Romania, it presents itself on a global level, as stated above, therefore, constitutes a concern for the European Union as a whole. Thereby, implementing in Romania the EU Directive no. 2019/1023 from the European Parliament and Council regarding the preventive restructuring settings, debt remittance and decline, as well as measures to increase the efficiency of procedures in restructuring, insolvency and remittance of debt, must become a priority on a legislator's agenda. The manner in which this Directive must be thoroughly customised to the new activity conditions (the pandemic context), while also taking into account the relatively low level of financial education in Romania's economic field.

Cuvinte-cheie: reorganization, insolvency, bankruptcy, financial education, regulations

Clasificare JEL: G33, G34, G38, M14

12. ROLUL RAȚIONAMENTULUI PROFESIONAL CONTABIL ÎN ASIGURAREA STANDARDELOR DE ÎNTOCMIRE ȘI CERTIFICARE A SITUAȚIILOR FINANCIARE

Mihaela-Raluca Boharu (Mircea), Cristina-Elena Florea (Poenaru) Universitatea Valahia , Târgoviște, Romania

Rezumat:

Rolul-cheie al profesionistului contabil în economie rezultă și din puterea acestuia de a aplica raționamentul profesional într-un mod judicios, asigurând echilibrul necesar între obiectivitate și subiectivitate cu precădere în activitatea de întocmire și certificare a situațiilor financiare.

Începând de la investitori, întreaga comunitate financiară pe de o parte și autorități pe de altă parte se bazează pe puterea profesionistului contabil de a oferi raportări financiare corecte, acest lucru ducând la eficientizarea managementului financiar și furnizarea de informații corecte, obiective în ceea ce privește calculul și prezentarea informațiilor financiare. Prin furnizarea acestor servicii financiare profesionistul contabil va promova încredere și va contribui la prosperitatea economică a comunității.

În perioadele de criză ale omenirii și în situațiile economice dificile precum situația din prezent, atenția se îndreaptă spre cei ce obțin și utilizează informațiile financiare în vederea depășirii acestor dificultăți, astfel încât datele raportate de profesionistul contabil se transformă în factori de

decizie pentru utilizatorii externi care preiau aceste informații privind situația reală pentru a-și orienta activitatea, pentru a lua decizii în ceea ce privește continuitatea afacerilor. Profesionistul contabil trebuie să redea extrem de fidel toate aceste informații pentru a nu duce în eroare categorii însemnate de utilizatori: acționari, investitori, bănci, autorități și nu în ultimul rând populația.

Având în vedere aceste aspecte, ne propunem prin obiectivele acestui articol să obținem răspuns la întrebări precum: Este nevoie profesionistul contabil în anumite momente, să apeleze la subiectivism? Dacă da, în ce situații, determinate de care factori? Care sunt mijloacele prin care aceste situații pot fi controlate? Cum poate fi respectat echilibrul între obiectivitate și subiectivitate în aplicarea raționamentului profesional al contabilului? Cum poate fi asigurată fidelitatea și acuratețea raportărilor financiar-contabile?

Pentru a formula posibile răspunsuri la aceste întrebări vom proceda la cercetarea acestor problematici. Procedurile de lucru ale cercetării se bazează pe abordarea problemei atât din punct de vedere teoretic cât și practic, prin studierea literaturii de specialitate, analiza legislației, a standardelor internaționale din domeniu cât și documentarea practică la unități economice și elaborarea unui studiu de caz.

Un posibil rezultat al acestui articol ar putea fi o estimare cât mai exactă cu privire la gradul în care manifestarea obiectivității/subiectivității profesionistului contabil poate influența acuratețea informațiilor cu privire la situația reală a activității economice.

Cuvinte-cheie: Raționament profesional, Profesionist contabil, Certificare situații financiare, Eficientizare management financiar, Standarde de raportare

Clasificare JEL: M 40

13. IMPLEMENTAREA STANDARDULUI DE AUDIT (SAF-T) ÎN ROMÂNIA

Leliana DIANA BOLCU, **Andreea-Cristina SAVU**, Universitatea Valahia din Târgoviște, România

Rezumat:

Pornind de la ideea că politicile fiscale urmează evenimentele globale și având în vedere statutul actual al României de stat membru al Uniunii Europene, putem spune că serviciile financiare au avut de parcurs numeroase provocări. Dacă în trecut digitalizarea era doar o opțiune, în momentul de față aceasta a devenit o necesitate datorită vitezei de evoluție și schimbărilor ce au avut loc în acest domeniu în toate statele membre.

O nouă provocare în sectorul serviciilor financiare o putem vedea în implementarea în România a standardului internațional pentru schimbul electronic de date contabile între companii/organizații și autoritățile fiscale, SAF-T (Standard Audit File for Tax).

Necesitatea adoptării acestui standard apare într-un mediu globalizat cu sisteme de contabilitate diferite, între altele standardizarea fiind esențială pentru identificarea fraudei fiscale.

SAF-T a fost introdus de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD), acesta fiind văzut ca fișiere ce se generează automat într-un format comun, lizibil și ușor exportabil, indiferent de software-ul utilizat conform unui set definit de înregistrări contabile. Fișierele conțin

informații fiabile, astfel încât autoritățile fiscale sau auditorii externi să poată identifica rapid eventualele anomalii în contabilitatea întreprinderilor.

SAF-T a fost deja implementat de către mai multe autorități fiscale europene precum: Portugalia, Lituania, Norvegia, Franța, Austria, Luxemburg și Spania pentru a obține un control mai mare asupra datelor fiscale, urmând să fie implementat și în țara noastră din luna iulie 2021 conform comunicatului de presa din 31.12.2020 transmis de ANAF.

Obiectivul lucrării este acela de a prezenta standardul SAF_T, evoluția implementării acestuia în statele membre, etapele implementării SAF-T în România precum și avantajele și implicațiile adoptării sale și condițiile necesare, ce trebuie îndeplinite, pentru obținerea rezultatelor estimate.

Cuvinte-cheie: SAF-T, OECD, Digitalizare ANAF, SAF-în Romania, Raportare SAF-T.

Clasificare JEL: M40, M42, M48

14. PERSPECTIVELE ACTIVITĂȚII DE AUDIT INTERN ÎN CONTEXTUL ACTUAL AL APLICĂRII RESTRICȚIILOR SANITARE ȘI DE MEDIU

Cetină Marius, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, România

Rezumat:

Abordările muncii la domiciliu - a telemuncii - în cazul activității de audit public intern încă de la începuturile pandemiei în țara noastră, au venit ca o alternativă concretă, viabilă, la metodologiile tradiționale de desfășurare a profesiei în România în concordanță cu politicile și strategiile Uniunii Europene în domeniile majore de interes. Activitățile desfășurate de auditorii publici interni indiferent de locul de desfășurare al muncii (biroul fix la sediul angajatorului sau al beneficiarului, domiciliul auditorului, în orice loc din țară sau străinătate), sunt orientate către o planificarea cât mai clară și riguroasă, care însă, au întâmpinat uneori anumite obstacole în implementarea în cazul instituțiilor publice cât și al firmelor private.

Termenii utilizați pentru abordările muncii la domiciliu - a telemuncii - se referă la work from home, e-work, teleworking, telecommuting reprezentând în esență același lucru: munca la distanță prin mijloace informatice.

Aspecte relevante privind specificul muncii la domiciliu/telemuncii auditorilor interni, locul muncii și legătura on line cu angajatorul presupune dotări adecvate și suficiente în ceea ce privește tehnica de editare pe computer, suport tehnic și fizic pentru primirea și transmiterea datelor și informațiilor și arhivarea corespunzătoare a acestora.

Cu siguranță că indiferent de contextul muncii la domiciliu / al telemuncii, avantajele și respectiv dezavantajele acestor noi provocări profesionale vor fi evidențiate și cuprinse tot mai mult în mediile legislative mai mult sau mai puțin formalizate. Astfel componenta umană devine un factor esențial al activităților desfășurate datorită mixului ariei de cuprindere, al mărimii, scopului, rolului, complexității, structurii și criteriilor de performanță așteptate.

În acest context, multitudinea de opinii exprimate de specialiștii și practicienii din domeniu converg către continuarea desfășurării neabătute și susținute a activității de audit intern prin organisme și instrumentele sale abilitate. Indiferent de condițiile sociale, mediul de muncă, fluctuațiile financiare, restricțiile sanitare ori constrângerile bugetare, auditul intern trebuie să devină tot mai mult o activitate unanim recunoscută și apreciată, devenind astfel o profesie tot mai puternică, mai independentă, care se adaptează rapid evoluției societății noastre.

Cuvinte-cheie: Audit intern, telemuncă, mediu, tehnologia informatică, revizuirea structurată a literaturii de specialitate.

Clasificare JEL: M41, M14

15. ROLUL ȘI IMPORTANȚA FUNCȚIEI DE AUDIT ÎN CADRUL INSTITUȚIILOR FINANCIARE NEBANCARE

Fulop Melinda Timea, Universitatea Babes Bolyai, Cluj Napoca, **Dan Ioan Topor, Bugnariu Alexandra Delia**, Universitatea 1 Decembrie 1918 din Alba Iulia

Rezumat:

Instituțiile financiare nebancale au fost subiectul analizelor nouăzeci, datorită creșterii rapide a instituțiilor financiare nebancale. Fiind entități financiare, acestea sunt expuse riscurilor care decurg din eșecurile contrapartidei, finanțării și concentrării activelor, mișcării ratei dobânzii și riscurilor legate de lichiditate și solvabilitate, ca orice alt actor din sectorul financiar. În același timp, există segmente din sector care nu prezintă riscuri semnificative pentru sistem. Prin urmare, există o nevoie simțită de a aborda riscurile, fără a împiedica dinamismul afișat de instituțiile financiare nebancale în furnizarea de inovație și conectivitate de ultimă oră pentru satisfacerea nevoilor de credit ale sectoarelor productive ale economiei. În acest context rolul și importanța auditului devine indispensabilă și în rândul instituțiilor financiare nebancale. Astfel articolul își propune o trecere în revistă a practicilor de audit în cadrul instituțiilor financiar nebancale, prin sublinierea rolului și importanței pe care o are auditul. Rezultatele cercetării subliniază importanța auditului în diminuarea riscurilor și creșterea transparenței și a încrederii în informațiile furnizate de instituțiile financiare nebancale.

16. PANORAMA SITUAȚIEI ACTUALE ȘI PERSPECTIVE ALE CONTABILITĂȚII DIGITALE PRIN PRISMA TEHNOLOGIEI CLOUD ACCOUNTING

Leba (Botar) Claudia-Florina, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Școala Doctorală de Contabilitate, Anul I

Rezumat:

Societatea contemporană marcată de controverse, contradicții și provocări determină restructurarea modalității de abordare a proceselor de afaceri și adaptarea rapidă la cerințe și condiții inovative. În interiorul unei societăți amprentate de procese precum globalizare, digitalizare și robotizare lupta pentru supraviețuire și evoluție este susținută de informare continuă, acumulare de noi competențe și abilități concretizate în remodelarea întregului proces de gândire economică. Contabilitatea ca parte integrantă cu rol semnificativ în interiorul sistemului informațional economic se situează în topul domeniilor de activitate influențate semnificativ de modificările resimțite ca urmare a modernizării lumii actuale, unul dintre factorii cei mai însemnați de potențare a schimbării fiind digitalizarea, fenomen care fără echivoc reliefează

începutul unei noi abordări în procesele contabile și debutul reformării întregului domeniu contabil. În această manieră, prin această lucrare ne propunem conturarea unui cadru de cunoaștere relaționat la situația actuală cu privire la fenomenul caracteristic contabilității moderne și anume cloud accounting, proces cu potențial însemnat în creionarea unei noi paradigme contabile digitale.

Cuvinte-cheie: digitalizare, modernizare, cloud, actualitate

Clasificare JEL: M41, O33

17. INTEGRATED REPORTING WITHIN EUROPEAN COMPANIES FOR THE PERIOD 2015-2019

Luciana Simona PASCU (cas. MIHĂILĂ)¹, PhD student, **Claudiu - Florin DEAC**², PhD student, “1 Decembrie 1918” University of Alba Iulia

Rezumat:

Regarding the economic side, the globalization process influences the economic financial activities, aiming at the standardization of the financial and non-financial reports and of the information provided by them, at global level.

Reporting on non-financial items has become increasingly popular as it can meet the information needs of a growing range of stakeholders; as it provides information on sustainable development, the impact of the activity on the environment, social responsibility. In response to this need, integrated reporting has emerged.

Integrated reporting aims to build on the evolution of reporting to provide a more holistic form of reporting on the value created by a company, taking into account non-financial resources, such as: human, social and intellectual capital, as well as financial capital.

The paper presents a review of the literature on integrated reporting and an analysis of European companies, which have prepared and published annual reports based on GRI standards for the period 2015-2019.

Our research aims to provide an overview of the situation regarding the level of integrated reporting within European countries.

Cuvinte-cheie: Integrated reporting, GRI, financial and non-financial information

Clasificare JEL: M41, M49

18. RISCUL DE FRAUDARE A INFORMATIILOR DIN SITUATIILE FINANCIARE. REVIZUIREA LITERATURII

Drd. Ioana-Lavinia SAFTA^{1*}, **Prof. univ .dr. habil. Monica Violeta ACHIM**^{1, 1*} ^{1*}Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Departamentul de Finanțe, Cluj-Napoca, România

Rezumat:

Cercetarea noastră are ca și obiective o scurtă revizuire a literaturii de specialitate cu privire la riscul de fraudare a informațiilor cuprinse în situațiile financiare și prezentarea unor modele de măsurare a unui astfel de risc. În vederea atingerii obiectivelor am analizat 100 de articole academice indexate în baze de date internaționale, cum ar fi Web of Science, Science Direct și Scopus. Am utilizat o clasificare longitudinală a articolelor selectate între anii 2000-2020, încercând apoi o clasificare a acestor lucrări în funcție de cele mai frecvente teme dezbătute, această clasificare efectuând-o cu ajutorul programului VOSviewer. În lucrarea noastră am aplicat modelul Beneish pe un eșantion de 62 de companii românești pentru măsurarea gradului de manipulare a informațiilor prezentate în raportatele situațiile financiare anuale. Rezultatele obținute în urma cercetării ne arată că, în funcție de obiectul de activitate, riscul de fraudare a informațiilor cuprinse în situațiile financiare poate fi diferit de la un domeniu de activitate la altul. În urma analizei efectuate pe domenii de activitate rezultatele analizei arată că societățile din domeniile turismului, construcțiilor, comerțului și transportului recurg în cea mai mare măsură (100%) la manipularea informațiilor din situațiile financiare, urmate de societăți din domeniul producției (86%) și servicii (50%). Calitatea informațiilor din situațiile financiare reprezintă un atribut de mare utilitate pentru utilizatorii de informații financiare, care trebuie să cunoască toate riscurile la care se expun atunci când adoptă diverse decizii bazate pe rezultatele oferite prin raportările financiar-contabile ale societății.

Aknowledgement: This work was supported by a grant of the Romanian Ministry of Education and Research, CNCS - UEFISCDI, project number PN-III-P4-ID-PCE-2020-2174, within PNCDI III

Cuvinte-cheie: riscul de fraudare, situații financiare, utilizatorii informației contabile, domenii de activitate, modelul Beneish

Clasificare JEL: F65, H26, G32

19. IMPLEMENTAREA EXPERTIZEI CONTABILE JUDICIARE ÎN CONTEXTUL DIGITAL

Andreea-Cristina SAVU¹, Leliana DIANA BOLCU^{2, 1)2)} Universitatea Valahia din Târgoviște, România

Rezumat:

În prezent România se află într-o expansiune explozivă de digitalizare creată inopinat de pandemia COVID-19 și impune necesitatea implementării unui sistem standardizat în domeniul expertizelor contabile judiciare. Un sistem de contabilitate digitalizat este esențial pentru fluidizarea colaborării dintre justiție și experții contabili judiciari.

Definim transformarea digitală ca fiind rezultatul unor modificări fundamentale ale modului în care funcționează procesele de documentare letrică. Aceasta înseamnă uneori să te îndepărtezi de procesele de lungă durată pe care au fost construite vechile proceduri în favoarea unor practici relativ noi, care sunt încă nedefinite.

Avem nevoie de un cadru normativ pentru a realiza și implementa strategiile și politicile publice în domeniul transformării digitale și a societății informaționale. În acest sens, s-a organizat și funcționează o nouă structură, Autoritatea pentru Digitalizarea României (A.D.R.), cu

personalitate juridică în cadrul aparatului de lucru al Guvernului și în coordonarea prim-ministrului, care înglobează toate departamentele și serviciile de strategie, coordonare, supraveghere și implementare în domeniul e-guvernării.

Analizând celelalte ramuri ale economiei putem observa domenii în care s-au implementat sau urmează să se implementeze sisteme standardizate de accesare a datelor în conformitate cu cerințele tehnice ale autorităților. Un sistem deja implementat regăsim la *dosarele prețurilor de transfer* unde se lucrează în DAC6, o soluție cloud de tipul *end-to-end*, ce permite colaborarea cu statele membre ale UE, prin raportarea fișierelor de tip *xml*.

Obiectivul lucrării este acela de a arăta cum poate îmbunătății digitalizarea procesul de efectuare a rapoartelor de expertiză contabilă judiciară, cum poate justiția să fie mai eficientă grație digitalizării, care sunt provocările implementării sistemului digitalizat în efectuarea expertizelor contabile judiciare și nu în ultimul rând care sunt aspectele etice ale acestora.

Cuvinte-cheie: expertiza contabilă judiciară, digitalizare, audit, DAC6, ADR

Clasificare JEL: M40, M41, M42

20.EFECTELE POLITICII FISCALE ÎN DOMENIUL PREȚURILOR DE TRANSFER – CERCETARE EMPIRICĂ

Mihon Simion, Didea (Castrase) Cristina, Universitatea 1 Decembrie 1918 din Alba Iulia

Rezumat:

În contextul globalizării, fenomenul extinderii afacerilor peste granițele naționale a luat amploare, astfel încât grupurile multinaționale și-au consolidat poziția în economia mondială. Acest aspect a condus la adoptarea unei legislații în domeniul prețurilor de transfer, al cărui scop este să reglementeze impozitarea profiturilor în cadrul grupurilor prin combaterea fenomenului de erodare a bazei impozabile și transfer a profiturilor. Prin intermediul acestui demers științific analizăm într-o manieră pragmatică tranzacțiile semnificative ale unei filiale din România în corelație cu dosarul prețurilor de transfer întocmit. De asemenea, articolul își propune o sinteză a stadiului de implementare a acțiunilor prin care se urmărește stoparea fenomenului de erodare a bazei impozabile și transfer a profiturilor la nivel global (BEPS).

Cuvinte-cheie: prețuri de transfer, dosarul prețurilor de transfer, BEPS, relații de afiliere.

Clasificare JEL: F23, M40

21.AVANTAJELE UTILIZĂRII UNUI SOFTWARE DE CONSOLIDARE FINANCIARĂ: CLOUD, LOCAL, SAAS SAU PAAS

Raluca-Andreea STOICA¹, Alina-Gabriela MAREȘ (PROCOPIE)², ¹⁾²⁾Universitatea Valahia, Târgoviște, România.

Rezumat:

Mediul actual de afaceri național și internațional este în continuă schimbare și este important pentru o companie să fie flexibilă în legătură cu serviciile pe care le oferă. Datorită acestui fapt relația dintre tehnologie și întreprinderi s-a intensificat și este tot mai complexă în ultimii ani.

Pe măsură ce urmărim viitorul contabilității, este important să luăm în considerare modul în care finanțele oferă valoare organizației. Tehnologiile digitale transformă radical modul în care afacerea și funcția financiară oferă valoare. Digitalizarea solicită organizațiilor să reconfigureze afacerile și să acționeze diferit pentru a genera valoare.

Nevoia de situații financiare consolidate este evidentă, oferind o imagine mai cuprinzătoare a situației reale a unui grup și făcând posibilă o exprimare globală a situației financiare a grupului. Această lucrare va aborda preocupările contabililor cu privire la utilizarea soluțiilor software în tehnologie Cloud, modul în care funcționează diferite tipuri și versiuni de software precum și avantajele și dezavantajele pe care le oferă unei firme în procesul acțiunilor de consolidare financiară.

Cuvinte-cheie: globalizare, consolidare, software contabilitate, Cloud Computing, Cloud Accounting

Clasificare JEL: M40, M41, M48

22.INTERDICȚIA DE FINANȚARE MONETARĂ ȘI ACHIZIȚIONAREA DE ACTIVE DIN SECTORUL PUBLIC ÎN VIZIUNEA CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE. CAUZA Weiss C-493/17

Mihaela TOFAN, Prof. PhD. Hab., Directorul Catedrei Jean Monnet de Drept financiar european, JM Chair European Financial Regulation, www.EUFIRE.uaic.ro, University "Alexandru Ioan Cuza" of Iasi, Romania

Rezumat:

Lucrarea prezintă jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene CJUE în cauza Weiss (2018), care privește analiza validității Deciziei (UE) 2015/774 a Băncii Centrale Europene BCE privind programul de achiziționare de active din sectorul public de pe piețele secundare, prin prisma incidenței prevederilor cu valoare primară din Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene și a conformității cu regulile imperative din Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al BCE.

Litigiu pendinte, declanșat în Germania, a redeschis subiectul analizat anterior în cauza Gauweiler (C-62/14), ambele privind programe „neconvenționale” ale BCE, pentru care se invocă depășirea limitelor stabilite de politica monetară și încălcarea interdicției de finanțare monetară (articolul 123 TFUE).

În cauza Gauweiler, CJUE a analizat conformitatea punctului de vedere al BCE cu privire la autorizarea programului de achiziționare de titluri de stat emise de statele membre din zona euro (tranzacții monetare definitive „Outright Monetary Transactions - OMT”), care nu a fost niciodată pus în aplicare, în timp ce în cauza Weiss este analizat programul de achiziționare de active din sectorul public de pe piețele secundare („public sector asset purchase programme -PSPP”),

adoptat formal și pus în aplicare de mai mult de trei ani. Analiza relevă diferențe de ordin obiective între cele două cauze, cu privire la scopurile stabilite, modalitățile tehnice vizate și nivelurile valorice în discuție.

Atât concluziile avocatului general în fiecare cauză cât și soluția CJUE relevă independența acțiunilor Băncii Central Europene în scopul atingerii obiectivului de stabilitate a prețurilor, atunci când măsurile luate nu depășesc cadrul în mod vădit necesar.

Cuvinte-cheie: finanțare monetară, reglementări europene, jurisprudența relevantă

Clasificare JEL: E42, E58, K40

23.PROVOCĂRI ALE ECONOMIEI DIGITALE ÎN SFERA CRIMINALITĂȚII ECONOMICO-FINANCIARE

Monica Violeta ACHIM¹, Mircea Constantin ȘCHEAU²

^{1*)}Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Departamentul de Finanțe, Cluj-Napoca, România

²⁾ Universitatea Babeș-Bolyai, Institutul de Cercetări Europene, Cluj-Napoca, România & Universitatea din Craiova, Facultatea de Automatică, Calculatoare și Electronică, Craiova, România

Rezumat:

Unul dintre rolurile tehnologiei este de a îmbunătăți nivelul de viață și implicit, mediul de afaceri. Cu toate acestea, în afară de beneficiile de necontestat, se înregistrează efecte negative determinate de creșterea criminalității informatice și a fraudelor îndreptate împotriva consumatorilor de servicii financiare. Înțelegerea metodelor folosite de agresori pentru a-și ascunde urmele poate ajuta organizațiile specializate să prevină și să detecteze mai eficient scheme ce se pot repeta similar. Deturnările de active într-un mediu corupt facilitează fraudă mixtă și destabilizează sistemele, cu efecte ce se înregistrează pe termen lung, atât pe orizontală, cât și e verticală. Perioadele de criză, cum ar fi cea generată de contextul pandemiei COVID-19, creează oportunități și noi canale de angajament a criminalilor în mediul infracțional. Deteriorarea condițiilor de muncă și perturbările de pe piețele financiare, au accentuat nevoia de lichiditate a companii. Escrocherii cibernetice, dezinformări și alte tipuri de infracțiuni, sunt componente ale unui domeniu în plină expansiune. pe fondul transferului mai multor activități economico-sociale în mediul on-line. Această prezentare își propune pună în lumină relația dintre criminalitatea economică, financiară în noua eră digitală, economia subterană, spălarea banilor și criminalitatea informatică. Se evidențiază cele mai fraudate domenii, statistici privind fraudele din cardurile bancare, profilul fraudatorului, inițiative legislative de luptă împotriva criminalității etc. Studiul vine în sprijinul instituțiilor financiar-bancare, entităților economice și a societății în general, cu mesajul de a conștientiza multiplele dimensiuni ale digitalizării și a adopta în consecință conduita preventivă și măsurile necesare în scopul prevenirii și combaterii la nivel micro și macro economic.

Acknowledgement: This work was supported by a grant of the Romanian Ministry of Education and Research, CNCS - UEFISCDI, project number PN-III-P4-ID-PCE-2020-2174, within PNCDI III

Cuvinte-cheie: fraude asupra clienților, criminalitate cibernetică, fraude financiar-bancare, spălarea banilor

Clasificare JEL: O17, O32, O38, H11, H26.

24.SOLUȚII AI ÎN PRACTICĂ

Drd. Ciobota Catalin Emanuel, Universitatea “Valahia” Targoviste

Rezumat:

We are witnessing a movement that will completely transform any part of business and society. The word we have given to this movement is Big Data and it will change everything, from the way banks and shops operate to the way we treat cancer and protect our world from terrorism. No matter what job you are in and no matter what industry you work in, Big Data will transform it. Some people believe that Big Data is just a big fad that will go away if they ignore it for long enough. It won't! The hype around Big Data and the name may disappear (which wouldn't be a great loss), but the phenomenon will stay and only gather momentum. What we call Big Data today will simply become the new normal in a few years' time, when all businesses and government organizations use large volumes of data to improve what they do and how they do it.

Cuvinte-cheie s: big, data, intelligence, artificial, practice.

25.MANAGEMENTUL INFORMAȚIILOR DIN SURSE DESCHISE ÎN GESTIONAREA AMENINȚĂRILOR CIBERNETICE ACTUALE ȘI MODALITĂȚI DE COMBATERE A FRAUDELOR LA COMPANIILE FINANCIARE

Cosmin Sandu BĂDELE¹, Dr. Lucian IVAN²

¹Expert în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Student - doctorand Universit cosmin.badele.cb@gmail.com.

²Expert în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, e-mail: ivan.lucian2@gmail.com

Rezumat:

Multiplele modalități de accesare a mediului virtual se schimbă, cei care accesează Internetul schimbă și rolul pe care Internetul îl joacă în viața noastră. În 1995, doar 1% din populația globului avea acces la Internet. Acum există peste 4 miliarde de utilizatori de Internet în întreaga lume și această cifră este în creștere.

De-a lungul timpului, spațiul cibernetic a generat o serie de controverse, plecând chiar de la dificultatea de a i se oferi o definiție unanim acceptată. Atât la nivel statal, cât și la nivel instituțional, s-a încercat definirea acestui concept nou, rezultatele fiind diferite și adaptate la

specificul fiecărei organizații. Astfel, în Strategia de Securitate Cibernetică a Canadei, spațiul cibernetic este prezentat ca fiind „**lumea electronică generată prin interconectarea unor rețele de calculatoare**”, iar în Strategia de Securitate Cibernetică a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, acesta este definit ca fiind „**un domeniu interactiv format din rețele digitale care stochează, modifică și transportă date**”.

Cuvinte-cheie: spațiul cibernetic, inteligența artificială (AI), Big Data, pandemia de COVID-19, guvernanta corporativă, Open Source Intelligence OSINT, perspective economice, Analiza de tip OSINT.

26.UN MODEL REGRESIV CVAZI-CICLIC AL IMPACTULUI PANDEMIC ASUPRA VÂNZĂRILOR ON-LINE PE PIATA DE BUNURI DE CONSUM

BOLDEA Bogdan Ion¹, BOLDEA Costin Radu²

¹ West University of Timișoara, Timișoara, ROMANIA, bogdan.boldea@e-uvt.ro,

² University of Craiova, Craiova, ROMANIA, cboldea@info.ucv.ro

Rezumat:

Pandemia COVID-19 a avut un impact puternic asupra pieței on-line la nivel românesc și european, manifestat prin explozia vânzărilor la produse de larg consum. Evoluția comportamentului de cumpărare în acest moment de criză urmează logica piramidei de nevoi a lui Maslow, care clasifică nevoile umane în ordinea importanței. Pentru a-și satisface nevoile fiziologice și de siguranță (la baza piramidei), consumatorii se aprovizionează în principal cu alimente și produse farmaceutice, se asigură că au echipamentul de bază pentru a rămâne acasă (dispozitive electronice) și economisesc din fondurile alocate concediilor sau produselor de lux. Modificarea comportamentului cumpărătorilor în 2020 s-a concretizat prin creșterea explozivă a vânzărilor on line cu precădere la începuturile celor două valuri de epidemie, în primăvară și în toamnă.

Lucrarea noastră are ca obiectiv ca, plecând de la datele peivinv creșterea lunară a volumului de vânzărilor on line în mai multe țări europene, să propună un model statistic ne-liniar cvazi-ciclic bianual de creștere al acestui sector comercial, model ce permite o predicție a comportamentului global a cumpărătorilor on-line și pentru 2021 și 2022, similar anului trecut, dar cu două vârfuri de creștere anuale ceva mai puțin pronunțate decât în 2020. Modelul este justificat de creșterea numărului de utilizatori de mijloace de plată electronice în diverse țări europene, diversificarea ofertei comercianților și a distribuitorilor, precum și de revenirea mai lentă la sistemul clasic de achiziții de bunuri de larg consum direct din magazine a consumatorilor deja obișnuiți cu sistemul achizițiilor on-line.

Cuvinte-cheie: E-market, Non-linear regression model.

27. SECURITATEA CIBERNETICĂ ÎN SERVICIILE FINANCIARE ȘI ROLUL PROFESIONALIZĂRII CONTABILE CONTINUE

Elena-Simona Tache (Buzătoiu), Amalia-Magdalena Dănăilă (Calafeteanu), Monica-Mihaela Drăgan (Radu), Universitatea Valahia Târgoviște România

Rezumat:

La nivelul anului 2017, CERT-RO a procesat peste 138 de milioane de alerte de securitate cibernetică și se anticipează o creștere exponențială a fraudelor ciberneticе.

Prin natura lui, sectorul financiar este periclitat, înregistrând o creștere alarmantă în ultimii ani, iar aproximativ 70% dintre fraude rămân nedetectate. Când vorbim despre operațiuni de securitate digitală, organizațiile financiare ar trebui să utilizeze o abordare pe mai multe nivele, stratificată, orientată atât pe aspectele specifice tehnologiilor moderne cât și pe vulnerabilitățile cauzate de resursa umană. Îmbinarea acestora pentru a face față riscurilor în lupta împotriva atacurilor ciberneticе este noua provocare a instituțiilor economice.

Numeroase instituții financiare au fost victimele atacurilor ciberneticе și ale Social Engineering. Este absolut evident că incidentele sunt adesea consecințe ale erorilor umane, de aceea prevenția necesită o activitate susținută pentru instruire, perfecționare, workshop-uri de informare și prezentarea unor exemple de bune practici în acest domeniu. Acest aspect devine cu atât mai imperios cu cât în contextul pandemiei cauzate de noul coronavirus majoritatea activităților s-au mutat în mediul online, atât serviciile, interacțiunile client – companie (în aplicații de tip browser sau web), cât și interacțiunile angajat – companie (ce presupun baze de date confidențiale).

În scopul evidențierii celor afirmate anterior, ne propunem o analiză comparată între entități care au investit în securitate cibernetică și instruirea propriilor angajați versus entități care nu au fost pregătite în fața acestor expuneri. În acest sens vom urmări relația de cauzalitate dintre investiții (în tehnologizare și instruirea specialiștilor contabili) și gradul în care pot fi reduse riscurile și vulnerabilitățile în fața unor astfel de atacuri ciberneticе în sfera serviciilor financiare.

Cuvinte-cheie: Securitate cibernetică, Profesionalist contabil, Digitalizare, Profesionalizare, Social Engineering, Servicii financiare

Clasificare JEL: M41, M53, M15.

28. RISCUL CYBERNETIC, PROVOCAREA NOULUI DECENIU

Georgiana Trăistaru, Universitatea din Târgoviște România

Rezumat:

În industria serviciilor financiare, de-a lungul timpului a crescut riscul digital. Amenințările “online” avansează și devin din ce în ce mai agresive, astfel că majoritatea managerilor nu pot face față acestei provocări cu mâinile goale. Se impune deci necesitatea conturării unor servicii financiare orientate spre consultanța riscurilor ciberneticе.

În primul rând, soluțiile de securitate cybernetică trebuie să fie complet personalizate pentru fiecare companie sau sector în parte. Sunt necesare echipe de specialiști pentru a detecta și gestiona în mod eficient amenințările ce apar.

În al doilea rând, trebuie realizate controale cât mai eficace asupra activelor cele mai sensibile ale companiilor, pentru a reduce efectele unui eventual atac cybernetic.

Pentru a fi siguri și vigilenți, încorporarea riscului cybernetic în strategia de dezvoltare este o necesitate și o provocare în anii ce vor urma.

29.FORȚA PROBATORIE ȘI CONDIȚII DE OPOZABILITATE A PĂRȚILOR ÎN CONTRACTUL DE ASIGURARE ÎN CONTEXTUL UTILIZĂRII FORMATULUI DIGITAL, TRANSMITEREA ȘI ACCEPTAREA DOCUMENTELOR DE ASIGURARE PRIN MEDIUL ELECTRONIC

Lect. Univ. dr. Bogdan Manole Decebal, Facultatea de Drept și Științe Sociale, Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, România

Rezumat:

Printre efectele generate de pandemia Covid-19, identificăm o sumă de factori negativi, care au condus la regresul societății, blocarea mecanismelor din economie, finanțe și modificări de structură a relațiilor socio-economice la nivel global. Față de aceste efecte negative pandemia a catalizat anumite procese și a dinamizat introducerea elementelor de inteligență artificială și realitate augmentată în economie. Economia asigurărilor a înregistrat o serie de modificări de fond și formă în raport cu perfectarea documentelor prealabile încheierii contractului de asigurare, încheierea și executarea contractului de asigurare. Cea mai importantă modificare, generată de obligarea distanțării fizice și a carantinării persoanelor, este dată de imposibilitatea, în unele cazuri, de a semna ofertele de asigurare propuse de societățile de asigurare potențialilor asigurați. Asumarea contractului de asigurare prin semnătură electronică pe format digital nu este o procedură reglementată în Codul Civil, dar în mod practic este acceptată de asigurători și implicit asigurați. Noile proceduri, benefice de altfel în economia asigurării, arată că subscrierea contractelor de asigurare se bazează pe informație virtuală, digitalizată. Contractele de asigurare sunt generate automat pe sisteme informatice și sunt transmise/ recepționate de către asigurat/asigurator/intermediar asigurări fără semnătură olografă și fără suport de hârtie. În cele mai multe cazuri formatul digital nu este validat de o semnătură electronică. Lipsa acestor semnături pune în discuție principiul de drept al opozabilității din punct de vedere juridic a documentelor față de părțile implicate. Asumarea răspunderii pe conținut al acestor documente este discutabilă și critică. Singurul element, pivot, în interpretarea juridică rămâne adresa de poștă electronică a părților (asigurat, asigurator, intermediar), care în multe cazuri, nu este certificată de nici o autoritate. Comunicarea de la o adresă necertificată poate să atragă lipsă de răspundere în procese litigioase privind executarea și interpretarea contractelor de asigurare. În demersul nostru de cercetare încercăm să facem o radiografie a raporturilor juridice de drept prin prisma drepturilor și obligațiilor derivate din contractul de asigurare în format digital comunicate electronic.

Cuvinte-cheie: contract de asigurare digital; digitalizare asigurări; opozabilitate în contract asigurare digitalizat; asigurări on-line; asigurări în pandemie; dreptul asigurărilor

Clasificare JEL: K10, K12, K86

30.PROVOCĂRI ACTUALE ÎN DOMENIUL PREVENIRII ȘI COMBATERII SPĂLĂRII BANILOR

Corina-Narcisa (Bodescu) COTOC^{1*}, Mircea Constantin ȘCHEAU², Monica Violeta ACHIM³

^{1*)3)}Universitatea Babeș-Bolyai, Facultatea de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Departamentul de Finanțe, Cluj-Napoca, România

²⁾ Universitatea Babeș-Bolyai, Institutul de Cercetări Europene, Cluj-Napoca, România & Universitatea din Craiova, Facultatea de Automatică, Calculatoare și Electronică, Craiova, România

Rezumat:

Spălarea banilor, în contextul transformărilor tehnologice fără precedent, a migrării tranzacțiilor preponderent spre mediul electronic, virtual, incumbă pe lângă instrumente legate de viteză, conectivitate sau rată de transfer la distanță și riscuri majore referitoare la integritatea datelor, funcționării adecvate, reputației, cu impact asupra stabilității societății, în general și a sistemului financiar, în particular. În acest studiu, am analizat tehnici, metode și tipologii utilizate în procesele de „albire” a banilor proveniți din comiterea de infracțiuni. De asemenea, supunem analizei cadrul legal din Uniunea Europeană pentru prevenirea și combaterea spălării banilor precum și la modalitățile de implementare a prevederilor actelor normative europene în legislația națională. Rezultatele obținute indică, atât nivelul de adaptare instituțional, ca răspuns la evoluția fenomenului de spălare a banilor, cât și provocările ce impun actualizări continue. Transpunerea directivelor europene în legislația statelor membre trebuie armonizată pentru a conduce la rezultate reale în ceea ce privește efortul comun de diminuare a infracționalității. Prin rezultatele prezentate în cadrul studiului venim în sprijinul entităților guvernamentale și non-guvernamentale, încercând să evidențiem lacunele din domeniu și câteva dintre direcțiile cărora trebuie să li se acorde o atenție sporită imediată.

Aknowledgement: This work was supported by a grant of the Romanian Ministry of Education and Research, CNCS - UEFISCDI, project number PN-III-P4-ID-PCE-2020-2174, within PNCDI III

Cuvinte-cheie: spălarea banilor, tranzacții, mediu virtual, directive europene, transpunere legislație

Clasificare JEL: E26; G28; K14; K42

31. SCURTE CONSIDERAȚII PE MARGINEA ART. 89 ALIN. (3) DIN REGULAMENTUL ASF NR. 5/2018 PRIVIND EMITENȚII DE INSTRUMENTE FINANCIARE ȘI OPERAȚIUNI DE PIAȚĂ

Lect.univ.dr. **Sergiu Golub**, Facultatea de Drept, Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca

Rezumat:

Împlinirea așteptărilor clienților și legislația specială (SAL, GDPR, FATCA, PSD2) – am divagat puțin de la direcția sugerată și am ajuns pe tărâmul unui Regulament ASF care vizează emitenții de instrumente financiare și operațiunile de piață. Ne-am concentrat atenția pe un singur text – art. 89 – din acest regulament și ne propunem să-l abordăm din perspectiva așteptărilor clienților pe de o parte și prin prisma principiilor și reglementărilor de drept societar pe de altă parte. După ce analiza menționată va fi fost efectuată, vom încerca să formulăm și niște propuneri de lege ferenda menite să ducă la împlinirea așteptărilor clienților.

Cuvinte-cheie: ASF, certificat de înregistrare a valorilor mobiliare, ORC, certificat constator, opoziție, hotărâre AGA, atacare hotărâre AGA, termen

32.IMPORTANȚA EVALUĂRII RISCULUI DE SPĂLARE A BANILOR ÎN OPERAȚIUNILE ECONOMICO-FINANCIARE

Alina-Gabriela MAREȘ (PROCOPIE), Raluca-Andreea STOICA, Universitatea Valahia, Târgoviște, România

Rezumat:

Scopul acestei lucrări este de a prezenta importanța existenței unei politici internaționale de combatere a spălării banilor (Anti-Money Laundering, AML) precum și problematica aplicării acestora în cadrul entităților ce oferă servicii financiare.

Spălarea banilor reprezintă o modalitate ușoară utilizată de cei ce apelează la criminalitatea economică pentru a se ține departe de atenția autorităților și în același timp pentru a deține controlul asupra activelor lor. Procesul multilateral al globalizării a creat noi oportunități pentru infracțiunile economice internaționale. Infractorii folosesc o mare varietate de metode pentru a controla și ascunde veniturile din infracțiunile lor, astfel încât oricine este implicat în aceste tipuri de operațiuni comite o infracțiune de spălare a banilor. Angajații din industriile cu riscuri ridicate trebuie să identifice activități neobișnuite care pot fi asociate cu spălarea banilor.

Prima parte a acestei lucrări va descrie amenințările ce pot fi întâmpinate de companiile care operează în „sectorul reglementat” deoarece aceste firme sunt întotdeauna expuse riscului de a furniza servicii fără să știe ce se află în spatele activităților unei anumite companii și de aceea sunt necesare proceduri adecvate. A doua parte a lucrării se va concentra asupra elementelor de prevenire a spălării banilor și a programelor internaționale de combatere a spălării banilor. Este foarte important ca firmele și persoanele fizice să înțeleagă legislația AML, deoarece acest lucru va ajuta la identificarea, raportarea și prevenirea activităților de spălare a banilor.

Cuvinte-cheie: spălarea banilor, risc, prevenire, sector reglementat, fraudă

Clasificare JEL: M40, M41, M48

33.IMPORTANȚA IMPLEMENTĂRII UNOR MĂSURI ORGANIZATORICE: ACȚIUNILE DE SENSIBILIZARE ȘI DE FORMARE A PERSONALULUI IMPLICAT ÎN OPERAȚIUNILE DE PRELUCRARE A DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Silviu-Dorin Șchiopu, Universitatea Transilvania Brașov

Rezumat:

Protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal necesită adoptarea de măsuri tehnice și organizatorice corespunzătoare pentru a se asigura îndeplinirea cerințelor din Regulamentul (UE) 2016/679. Deși prezența și utilizarea mijloacelor tehnice și a tehnologiilor în cazul prelucrării datelor cu caracter personal sau a activităților de prelucrare, îndeosebi în cadrul sistemelor automatizate de evidență a datelor, pare să impună mai degrabă necesitatea unor măsuri tehnice, factorul uman este și va rămâne o variabilă ce nu trebuie subestimată. Tocmai de aceea prezentul studiu analizează importanța acțiunilor de sensibilizare și de formare a personalului implicat în operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal, cu atât mai mult cu cât securitatea datelor nu se realizează numai prin utilizarea echipamentelor corespunzătoare hardware și software, ci aceasta necesită și norme organizatorice interne adecvate.

Cuvinte-cheie: Regulamentul general privind protecția datelor, securitatea datelor, operator, persoană împuternicită, măsuri organizatorice, sensibilizarea și formarea personalului.

34.IMPORTANȚA ȘTIINȚEI DATELOR

Drd. Ciobota Catalin Emanuel, Universitatea “Valahia” Târgoviște

Rezumat:

Everything we do in our increasingly digitized world leaves a data trail. This means the amount of data available is literally exploding. We have created more data in the past two years than in the entire previous history of mankind. By 2020, it is predicted that about 1.7 megabytes of new data will be created every second, for every human being on the planet. This data is coming not just from the tens of millions of messages and emails we send each other every second via email, WhatsApp, Facebook, Twitter, etc. but also from the one trillion digital photos we take each year and the increasing amounts of video data we generate (every single minute we currently upload about 300 hours of new video to YouTube and we share almost three million videos on Facebook). Instead of putting their heads in the sand or getting lost in this startling new world of Big Data, the companies I have featured here have figured out smart ways to use data in order to deliver strategic value.

Cuvinte-cheie: big data, economics, data, trail,